

KLUB PŘÁTEL SCI-FI SLANÝ

SLANÝ

1

V Y S L E D K Y A N K E T Y

O NEJLEPŠÍ FANZIN ROKU 1989

Anketu organizoval na sklonku loňského roku SFK Slang. Dlužno podotknout, že dramatické události v naší republice v závěru roku se negativně projevily na ohlasu této ankety ve fandomu. Návratnost anketních hlasovacích lístků byla jen asi 20%, a to je přeci jen o něco méně, než jsem čekali. Celkem bylo SF klubům, vydavatelům fanzinů a některým profesionálům zasláno okolo 100 hlasovacích lístků. Připomínám, že každý z nich měl právo vybrat tři nejlepší fanziny ve třech samostatných oblastech - kritériích (literární úroveň, informační přínos, grafická úprava).

CELKOVÉ POŘADÍ :

pořadí	fanzin	body	pořadí	fanzin	body
1.	Ikárie	93	11.	Světelné roky	11
2.	Interkom	79	12.	Kočas 89	8
3.	Poutník	66	13.-14.	Villoidus	7
4.	AF 167	42	13.-14.	IQ 2001	7
5.	Laser	38	15.	Třesk	5
6.	SLAN	31	16.	Futuro	4
7.	Bonsai	24	17.-19.	Informátor	3
8.	RUR	17	17.-19.	Focus	3
9.	Kontakt	16	17.-19.	Trifid	3
10.	Sféra	14	20.	Pulsar	2

Fanziny Kvark, Leonardo, Fiawol, Makropulos a Pollux získaly jeden bod.

Zajímavý by mohl být pohled, jak si vedly fanziny v jednotlivých kategoriích :

LITERATURA	INFORMACE	GRAFICKÁ ÚPRAVA
1. Poutník 60	1. Interkom 73	1. Ikárie 63
2. Laser 39	2. SLAN 23	2. AF 167 23
3. Ikárie 19	3. RUR 17	3. Bonsai 18
3. AF 167 19	4. Ikárie 11	4. Sféra 11
5. SLAN 8	5. Bonsai 8	5. Kontakt 9

Je otázkou, zda je možno považovat všechny tři kategorie, z hlediska objektivního posouzení kvality fanzinu, za rovnocenné. Jak by vypadalo pořadí kdybychom se zaměřily pouze na "literaturu" a "informace"?

1. Interkom 76	7. RUR 17
2. Poutník 66	8. Kontakt 7
3. Ikárie 30	9. Bonsai 6
3. Laser 30	10. Kočas 89 5
5. SLAN 29	10. IQ 2001 5
6. AF 167 19	10. Světelné roky 5

*

Často diskutovanou otázkou bývá do jaké míry se v takovéto anketě odrazí převaha fanzinů s vysokým nákladem, nad fanziny s nákladem nižším. Tento "nákladový handicap" by mohlo odstranit hlasování určitých výběrových skupin, které mají přehled o většině fanzinů bez ohledu na jejich náklad. V této anketě je možno vytvořit takovou skupinu z vydavatelů fanzinů (celkem 7 hlasů)

Jimi stanovené pořadí nejlepších fanzinů by bylo následující:

1.	Ikarie	32
2.	Interkom	30
3.	Poutník	26
4.	SLAN	18
5.	AF 167	17
6.	Laser	11

7. těchto výsledků je třeba brát jako základ fanzinů jejich pořadí v anketě podstatným způsobem neobmění.

Dominová se, že anketa dává reálný obraz o stavu i kvalitě našich fanzinů. Myslím, že je účelné v její organizaci pokračovat i do budoucna. Samozřejmě, že bude ovšem nutné přizpůsobit reglement ankety novým podmínkám a skutečnostem v našem fandomu. SFb Slaně přivítá vaše názory, na další zlepšení organizace této ankety.

L. Peška

HOVORY A. STRUGACKIJ

(Záznam diskuse s A. Strugackim na SOCKONU v září 1989 podle Thomase Fröhliche.)

Otázka (O): Měly na vaši tvorbu vliv buddhistické ideje?

Strugackij (S): Ne, v žádném případě. O buddhismu jsem jen přemýšlel. Zabývám se překlady středověkých japonských spisovatelů. Kromě toho v naší zemi neexistuje žádná literatura o buddhismu.

O: Jaké vidíte perspektivy vývoje v zemi?

S: To nevím.

O: ...myslím budoucnost lidstva...

S: Když nespáchá sebevraždu, bude se zabývat přírodovědou, přírodou samou a přírodním prostředím. Vzpamatuje se po mnoha otřesech z ekologických katastrof a každého budou zajímat národnostní problémy. Lidstvo se musí omezit, stát se mírným.

O: Odkud jste ve svých knihách již před 15 lety věděl, že dnes bude glasnost a přestavba?

S: To je přesně to, co odlišuje spisovatele od obyčejného člověka. Spisovatel může mnohé předvídat. Moje knihy se staly v průběhu let díky tomu mnohem duchaplnějšími. Jsme starší a zralejší, sbíráme zkušenosti. Kromě toho se musím ve stáří zabývat něčím vážným. Ještě stále velmi rád čtu SF, když má úroveň. Ale SF je určená hlavně mládeži.

O: Váš poměr k náboženství?

S: Rád bych poznal všechna náboženství. Je jedno pořekadlo: "Nechme lidi věřit, jestliže je to dělá šťastnými." Jak vzácné je často v našem světě štěstí.

O: Vaše víra?

S: V našich knihách tohle slovo není. Jsem bez víry. Myslíte, že by mi umožnila koupit salám na Sverdlovském náměstí?

O: Chtěl byste spolupracovat s jinými zahraničními spisovateli?

S: Ne, náš byt je už tak příliš těsný!

přeložil M. Dunder

S L U N C E N A L P R É R I Í

Ticho.

Kromě chlapce se v préríi nic nehnulo. Jestřábi dnes ráno nelovili. Dokonce ani supové nekroužili prázdňou oblohou. Ptáci zřejmě čekali, až Micah Taverner dostane svou kořist.

Vedro leželo nad préríi jako těžká clona. Jako by se všechen pohyb zastavil. Micaha napadlo, že na těchto planinách by se mohlo přihodit cokoliv. Byl najednou předčasně dospělý, přestože mu bylo teprve třináct let.

Tiše se pohyboval kupředu - možná ne tak tiše jako Indián, ale přesto s větší obratností než to uměli ostatní bílí, které znal. Opatrně držel v rukou velkou otcovu pušku, připravený kdykoliv ji pohotově odjistit. Malá antilopa by byla vítaná. Mladý jelen by byl ještě lepší. Ale stačil by i králík.

Po chlapcově pravici se řeka zvolna stáčela k jihu, směrem, odkud Micah a ostatní přišli. Micah se teď dostal na mírnou vyvýšeninu, takže byl ve výšce asi sto yardů nad řekou. Kolem řeky samotné viděl bujný porost zelené trávy a stromů. O kus dál svět přecházel do hnědé, okrové a žluté barvy prerie.

Zdálo se, že kromě řeky, prerie a cesty je v tom mrtvém vzduchu ještě něco jiného.

Micah najednou uslyšel zvuky. Ztuhl, vyčkával. Znovu něco uslyšel. Rozbíjení skla. Slova. Zvuky vycházely zpoza nízkého kopce před ním. Dva hlasy. Ať už to byl kdokoliv, byli blízko cesty.

Chlapec opatrně odjistil pušku. Zdálo se mu, že cvaknutí se rozlehlo vyprahlou zemí jako by byl vystřelil. Opět uslyšel slova, příliš vzdálená a nesrozumitelná. Ale jejich ton nebyl varovný.

Jsou to běloši? pomyslel si. Ale v duchu se zděsil. Co když jsou to Pónyové? Nebo Siouxové? Nebo Černonožci? Slyšel ty povídky o násilí a mučení od těch, co je vyprávěli u ohně. Naslouchal jim s očima doširoka otevřenými a se zatajeným dechem, přestože jeho otec se tomu smál a říkal, že Indiáni nejsou o nic hroznější než ti, co sedí kolem ohně. Ba co, bílí jsou někdy mnohem horší.

Micah ještě pevněji sevřel otcovu pušku a opatrně stoupal k vrcholu. Znovu uslyšel zvuky - tentokrát jako by se někdo

probíral věcmi ze dřeva a kovu. Na vrcholu se schoval za velký balvan.

Běloši! Micahovi se ulevilo, že to nejsou Indiani, přestože vypadali dost divně. Byli dva a hrabali se v hromadách krání podél cesty. Cesta byla lemovaná všemi možnými druhy věcí, které vyhazovali přetížení muži a ženy. Tady byli sotva v polovině své strastiplné pouti. Během cesty trvající měsíce a dlouhé tisíce mil s sebou lidé s povozy taženými osly, mulami a koňmi mohli vézt jen to skutečně nejnutnější.

Vyhozené nářadí a domácí náčiní se začalo vedle vyjezděných kolejí objevovat hned za Fort Phil Kearney, mnoho mil odsud. Ještě než Micahův otec onemocněl, zapsal si jednou, co všechno viděl na úseku jednoho či dvou mil. Musí tam být zboží za deset tisíc dolarů, řekl tehdy. Kdyby člověk chtěl a měl na to čas, mohl by si tam vybrat cokoliv.

Ale málo z těch, kteří putovali směrem do Kalifornie a Oregonu mělo čas. Tak tam vedle sebe pod sluncem préríe ležely a pomalu hnily kusy drahocenného novoanglického nábytku, vyhozené sudy s moukou, pytle bílých fazolí, trouby, psací stroje...

A teď Micah viděl, jak se ti dva prohrabávají všemi těmi věcmi podél cesty. Byli otočení zády k němu, takže je chvíli pozoroval, aniž by o tom věděli. Oba muži byli vysocí, každý přes šest stop. Ačkoliv jeden měl vlasy tmavé a druhý světlé jako vysušená tráva, vypadali skoro stejně. Taky byli podobně oblečení, měli na sobě bavlněné košile, hnědé plátěné kalhoty, pevné boty. Ale Micahovi se zdálo, že s těmi šaty není něco v pořádku. Látka byla hladká a leskla se ve slunečních paprscích. A když se muži shýbali pro jednotlivé věci, Micah si všiml, že oděv každého z nich je vyroben z jednoho kusu materiálu. Bylo to, jako by na sobě měli spodky nabarvené tak, aby vypadaly jako normální šaty.

Světlovlasý ukazoval tomu druhému tkanou novoanglickou přikrývku, podobnou té, kterou jeho matka střežila jako oko v hlavě, poté co jí odmítla spolu s ostatními věcmi vyhodit, když přejížděli řeku Platte.

Micah přemýšlel, jestli má jít k nim, nebo jestli by nebylo lepší odplížit se zpět. Ale vtom se tmavovlasý muž prudce otočil a hleděl přímo na Micaha. Řekl něco svému společníkovi. Oba teď zírali na chlapce.

Konečně jeden z nich, ten světlovlasý, řekl: 'Pojď sem,

mladý muž." Položil přikrývku na zem a stál klidně, s holýma rukama. Druhý muž pomalu roztáhl ruce, dlaněmi nahoru. Micah si uvědomil, že oba hledí na otcovu pušku.

Opatrně se k nim přiblížil, pak se podíval kousek za ně. Zvedl hlaveň pušky. "Ne - " řekl tmavovlasý muž. Ať už chtěl říct cokoli, jeho hlas byl přerušen výstřelem. Oba muži s vykřikem uskočili a spatřili, jak se blízko jejich nohou zmitá obrovský prérizní chřestýš. Zírali na hada, pak na Micaha a zpět na hada.

"Díky, chlapče," řekl světlovlasý.

"Hezký kousek," zamumlal Micah. Byl spokojený se zásahem. Začal znovu nabíjet pušku. "Největší, co jsem zatím viděl."

Muži si vyměnili pohledy. "Jak se jmenuješ, chlapče?" zeptal se tmavovlasý.

Micah jim odpověděl.

"Dobrá, mistře Micahu Tavernere," řekl světlovlasý. "Já se jmenuju John. A můj přítel Droos." Droos pokývl hlavou. "Jsme moc rádi, že jsi zneškodnil toho hada."

"To nestojí za řeč," řekl Micah, nabíjející hlaveň. "Rad jsem vám pomohl."

Bylo ticho. Muži se mezi sebou pokoušeli komunikovat ostrými pohledy. Ale Micah věnoval pozornost jenom pušce.

Nakonec John řekl: "Asi se divíš, co tu děláme."

"To není moje věc," řekl Micah.

"Podivuhodné," řekl Droos. "Vidíš, John, nemá tak upovídanou pusku jako ty. Pojď, pustíme se zas do práce a pokusíme se najít ještě nějakou sklenici z East Middlebury, když jsi tantu tak nešikovně upustil."

John se zdál být fascinován chlapcem. "Můžu se tě zeptat, co tady děláš?" řekl. "Myslím, že poslední vůz tu projel před týdnem a další hezky dlouho nepojede."

"Matka mě poslala, abych něco ulovil," řekl Micah. "Myslí si, že vývar z masa pomůže Annie."

"Kdo je Annie?"

"Moje sestřička. Je nemocná. Má neštovice."

Droos se otočil od proutěných košů, které prohledával a zíral na něho. "Neštovice? Ty už jsme definitivně vymytli před více než sto lety."

"V NAŠEM čase," řekl John.

"Ve vašem čase?" zeptal se Micah znateně.

"Na tom teď nezáleží," řekl John. "Bylo by to dlouhé povídání. Kde je váš vůz?"

"Támhle." Micah ukázal směrem podél řeky. "Asi tři míle odsud. Měli jsme zůstat ve Fort Laramie, ale Annie tehdy ještě nebylo tak zle. Ostatní ze skupiny řekli, že na nás počkají v Independence Rock. Ale bojím se, že už odešli."

"Vy jste tu zůstali sami?"

"Annie pláče, když vůz jede. Je strašně slabá. Matka si myslí, že odpočinek jí pomůže."

"Tvoje matka," řekl John. "A co tvůj otec?"

Micah hleděl do země. "Onemocněl a zemřel na cholera krátce před tím, než jsme překročili Platte."

"Pane bože," řekl Droos.

"A ty a tvoje matka jste se dostali s vozem až tak daleko?" zeptal se John.

Chlapec přikývl. "Někteří nám pomáhali. Ale měli svoje vlastní vozy a vlastní rodiny. A mnoho z nich mělo cholera."

"Neuvěřitelné," řekl Droos a neobratně leštil stříbrný čajník.

"Vrátili bychom se do Ohio City," řekl Micah, "ale zpátky je to stejně daleko, jako cesta, kterou máme před sebou. Mohli bychom vyrazit za ostatními, až bude Annie líp. Než jsme vyrazili, kapitan říkal, že bychom si měli pospíšet, jinak nás zima zastihne v Sierra Nevadě."

Oba muži na něj ohromeně hleděli.

"Lidé takto prostě žili a umírali," řekl Droos.

"Micahu," řekl John pomalu, "umíš udržet tajemství?"

"Jestli je to opravdové tajemství."

"Co kdybych ti řekl, že jsme z budoucnosti?"

Chlapec zavrtěl hlavou. "Nerozumím."

Droos otevřel ústa, jako by chtěl protestovat. John k němu zvedl ruku. "Droos a já jsme cestovatelé a přišli jsme sem z velké dálky. Ale necestovali jsme tak, jak si myslíš. Nepřipluli jsme z Anglie, kolem mysu Horn. Cestovali jsme časem. Jaký je teď rok, Micahu?"

"Léta páně 1850."

"Náš svět existuje přes dvě století v budoucnosti."

Micah pomalu zavrtěl hlavou. Jídlo, to něco znamená. Nemoc něco znamená. Ale budoucnost? To bylo na jeho chápání moc.

John se pomalu otočil k Droosovi, který opatrně balil do plátna čajový servis. "Mohl bys mu to nějak líp vysvětlit?"

Droos hleděl na předmět, který držel v ruce. "Tohle je skutečně unikátní, Standish Barry, Baltimore, pravděpodobně z roku 1820."

"DROOSI."

Tmavovlasý muž vzhledl a řekl. "Víš, že je to proti předpisům. Neblázni, Johne."

John se sklonil k Micahovi. "Slyšel jsi o Římanech?"

Micah přikývl. "Otec nám o nich četl."

"Přemýšlel jsi někdy o tom, jaké by to bylo, kdyby ses mohl vrátit a navštívit Římány?"

"Ano," řekl Micah.

"No vidíš, my to dokážeme. My žijeme v tvé budoucnosti. Můžeme se vrátit a dostat se do vaší doby anebo do doby Římanů, nebo do jakékoliv jiné doby, kterou si vybereme. Přicházíme z roku, kdy neštovice byly ze země už dávno vymýcené a stejně tak i většina ostatních nemocí."

Micah věděl, že to všechno, co mu John říkal, moc dobře nechápe. Ale něco z toho pochopil. "Vy umíte léčit neštovice?"

"Naši předkové to uměli," řekl John. "Vaši potomci to budou umět."

"Umíte vyléčit Annie?"

Jako by se čas v prérii opět zastavil. Všechno ztichlo. Micah hleděl na muže. Ti se dívali na něj.

"Nu, předpokládám..." řekl John.

"Ne," řekl Droos.

"Droos s sebou má pohotovostní lékárničku; mohli bychom jí dát něco, co by alespoň zmírnilo příznaky."

"Ne." Tentokrát byla Droosova odpověď důraznější.

John se hněvivě podíval na svého druha. "Jen jednou," řekl.

"V žádném případě." řekl Droos.

"Jedno dítě," řekl John, "jeden život."

Droos upustil do prachu vedle cesty pár stříbrných lžiček. "Musím ti připomenout pár věcí," řekl. "Podívej, já nemám nic proti tvým humanitárním sklonům. Ale uvědom si, že tohle není žádná záchranná mise. Druhá věc je to, že bychom asi dostali padáka, kdyby v oddělení zjistili, že jsme v minulosti sbírali věci, abychom je pak mohli jako starožitnosti prodat. Za třetí, existuje zásadní pravidlo pro cestovatele časem - "

"Ale ano, já vím," řekl John. "Ale když zachráníme život jedné malé holčičky, je nepravděpodobné, že by to nějak mohlo ovlivnit budoucnost."

Droos ho přerušil a ještě víc zvýšil hlas. "To nemůžeme vědět. Něco jiného je sbírat tyhle věci, protože čas by je i tak zničil. A něco jiného je plést se do lidských životů. Kromě toho nevíme, jestli jeho sestra na ty neštovice zemře. Možná se uzdraví. Děti jsou často odolnější - "

"Uděláme to," řekl John.

"Než to dopustit, tak ti radši zakroutím krkem," řekl Droos už klidným hlasem. "Ty víš, že bych to udělal."

"Vím," řekl John a bezmocně rozhodil ruce, "prosím..."

"Ne. Existují určité zásady a ty musíme respektovat. Žijeme prostě v takovém světě." Droos poklekl a začal sbírat lžičky, odfoukával z nich prach, leštil je o koleno a dával k ostatním věcem do plátna. "Musíš se s tím smířit."

V následujícím tichu Micah řekl: "Můžete vyléčit Annie?"

John se mu nedíval do očí. Dlouho váhal. Nakonec řekl: "Ne, nemůžeme. Je mi to líto, Micahu."

"Ale mohli by jste?"

Žádný z mužů neodpověděl.

"Ale neuděláte to?"

John se odvrátil. Droos zabalil stříbrné nádoby a vytáhl z jednoho koše broušený svícen.

"Je mi to opravdu líto," řekl John. "Neměl jsem o tom vůbec mluvit."

Micah pomalu řekl: "Otec mi říkával - pomáhám svým přátelům, bůh pomoz mým nepřátelům."

"My nejsme tví nepřátelé," řekl John vážně. "Prostě existují pravidla, podle kterých nemůžeme být takoví přátelé jako bychom chtěli."

Micah neřekl nic. Otočil se, sebral mrtvého hada a pašku opřenou o zrcadlo ve vyřezávaném rámu a šel pryč.

Na zpáteční cestě zastřelil ještě králíka. Vyskočil zpoza keře a pak udělal chybu, že se na chvíli zastavil. Kulka mu prolétla přímo pravým okem. Maso zůstalo nepoškozené.

Když chlapec přišel k vozu, slunce stálo vysoko na obloze. Oslové zvedli hlavu, aby ho pozdravili, pak je zase sklonili a dál okusovali tuhou travu. Micah se opřel o rám vozu.

"Mami?" řekl. "Mám králíka a hada, mami."

Jeho matka rozhrnula plachtu a zvedla prst k ústům. "Tise," řekla. "Tvoje sestra umírá." Její pestré šaty ostře kontrastova-

ly s šedí vozové plachty.

Čekali vedle malého lůžka holinu, pak další, naslouchajíc namáhavému dýchání Annie. Dávali jí na čelo stále nové a nové obklady. Každých pár minut bral Micah konev a utíkal k řece pro čerstvou vodu.

Navzdory obkladům byl Anniin obličej zalitý potem. Zároveň se třásla v zimnici a matka ji pořád přikrývala svými ručně tkanými přikrývkami.

Konečně dýchání utichlo. Matka a bratr pár minut čekali. Micah se jemně dotkl matčina ramene. Sundala mu ruku. "Nech mě o samotě." Pomalu odhrnula vlněné přikrývky a vzala tělo své dcery do náručí. Beze slova slezla z vozu a kráčela travou k řece.

Micah stál vedle vozu a díval se za ní. Stále myslel na jednu věc: co je to za lidi, kteří nechli jeho sestřičku takto zemřít? Která křesťanská charita by ji nechala takto trpět?

Nechápal to.

Po chvíli, která se mu zdála hrozně dlouhá, Micah vyndal věci z matčiny nejcennější věci, truhly vyřezávané ze santalového dřeva. Pak ji znovu naplnil.

Dva muži, kteří tvrdili, že jsou z budoucnosti, byli asi o půl míle dál. Stále se prohrabávali hromadami vyhozených věcí.

Micah se plížil kupředu, obratně se schovával ve vysoké travě, za bavlníkovými keři, roztroušenými balvany a zbytky vozů. Věděl, že Indián by ho okamžitě zpozoroval. Ale John a Droos to nedokázali. Na chvíli, jen na malou chvíli se Micah podívil, jaké to asi je v budoucnosti. Pak si řekl, že na takovéhle přemýšlení nemá čas a soustředil všechno své úsilí na to, aby ho ne-zpozorovali.

Po dvě či tři sekundy byl úplně nekrytý a kdyby se napřímili, okamžitě by ho uviděli. Naštěstí byli oba zabraní do zkoumání hromady nábytku. Micah položil truhlu do prachu na zem, pouze několik yardů od mužů. Pak se bleskurychle schoval.

Za pár minut se objevil znovu, ale tentokrát se neschovával a šel rovnou k Johnovi a Droosovi. Oba si prohlíželi masívní příborník, hladili jemné dřevo, vytahovali zásuvky a kontrolovali dvířka. "Všichni si těch malovaných detailů v čínském stylu," řekl Droos. "Nemalovali je Číňané, ale postavy jsou přesto jak s citem tak technikou orientální." Byli tak zabraní do zkoumání

kusu nábytku, že si Micaha nevšimli, dokud nepřišel až k nim.

Chlapec měl obličej pokrytý prachem, jeho oči vypadaly jako vypálené díry v masce. Cítil v ústech chuť préríjního písku a rád by ho vyplívl, ale měl úplně vyprahlá ústa.

John mu nejistým hlasem řekl: "Ahoj Micahu. Vítej zpět. Zrovna se připravujeme k odchodu. Náš čas pomalu vypršel."

Micah vytrvale hleděl z jednoho na druhého. Musel se několikrát nadechnout, protože měl v krku úplně sucho. "Stale ještě nechcete udělat nic pro mou sestru?"

"Nemůžeme pro ni nic udělat," řekl Droos. "Přišli jsme z úplně jiného světa, Micahu. Musíme respektovat určité věci."

Micah se obrátil k Johnovi. John hleděl do země a souhlasně přikývl.

"Dobrá," řekl chlapec a jeho hlas byl strašně unavený a zněl mnohem dospěleji než na jeho třináct let. Muži na něj opatrně hleděli.

"Je to opravdu líto," řekl John.

Micah neřekl nic. Neodpověděl ani na omluvu od druhého muže. Sedl si na dřevěnou bednu s nářadím a díval se na ně.

"Máme nejvyšší čas," řekl Droos a kontroloval si něco na zápěstí. Rychle se ještě prohrabávali zbytky věcí. Každou chvíli se podívali na Micaha. Chlapec klidně seděl na bedně.

"Podívej na tu sklenici!" zvolal Droos. "A další!"

"Tohle vypadá jako klepátko na dveře z Pensylvanie," řekl John.

"Sextant z 18. století!"

"Další čajník!"

"Co je tohle?" John se sklonil k vyřezávané truhle.

"Jaká nádherná řezbářská práce," řekl Droos, naklánějíc se k němu. "Nádherná!" Nadšeně přejížděl prsty po ornamentech. Otevřel ji. Nadzvedl obočí a řekl: "Ach, ano, skutečně, ano." Vytahoval obsah z truhly a řekl: "Shetland?"

"Vypadá to tak," odpověděl John.

"A vlastnoručně tkaný mou matkou," pomyslel si Micah, ale neřekl to nahlas.

Droos se znovu podíval na zápěstí a řekl: "Proklatě! Honem! Vezmi tu truhlu. Já беру zbytek."

Jejich odchod nebyl dramatický.

"Deset sekund," řekl Droos a připevňoval si něco kolem pasu.

John se ještě naposledy podíval na Micaha. "Sbohem," řekl a pomalu a smutně mu zamával. "Je mi to líto, Micahu."

A najednou byli pryč. Jako by nikdy nebylí existovali. Zmizely všechny jimi nashromážděné předměty. Bedny a balíky byly pryč. Zmizel masívní příborník. Nakonec i truhla jeho matky a spolu s ní i jemné ručně tkané přikrývky, které během posledních studených nocí chránily před zimou jeho nemocnou sestru.

Micah se zvedl a otočil se k odchodu. Matka na něj určité čeká. Ještě chvilku tam stál, pod žhavým prérigním sluncem, v planině absolutního ticha, zklidněné, už ne očekávající, v planině, kde se mohlo stát cokoliv.

A stalo se.

/ Frairíe Sun, přel.H.Březáková/

Jacek Sawaszkiewicz

T E L E F O N

Od minulého měsíce, pravidelně noc co noc, okolo druhé v noci mi v bytě vyzvání telefon. Nevýrazný mužský hlas se ptá na mre. Odpovím, že jsem u aparátu.

"Ach, promiňte, velice se omlouvám," řekne neznámý muž a zavěsí.

Asi před týdnem jsem byl již tak podrážděný, že na obvyklou otázku jsem odpověděl, že tu nejsem. Muž chvíli mlčel a pak řekl:

"Můžete mu tedy, prosím, vyřídit, až se vrátí, aby mi zavolel?"

Ještě téhož dne jsem si šel stěžovat na poštovní úřad. Paní, sedící za přepážkou, si zapsala moje jméno a pak sezeptala na číslo telefonu. Odpověděl jsem, po pravdě, že žádný telefon nemám.

"Tak vám ho instalujeme.", navrhla žena.

A instalovali... Hned druhý den. Nevěřili byste, od té doby ten tajemný muž již nevolá. Vlastně, vůbec nikdo mi nevolá. Telefon má zřejmě poruchu.

Z polštiny přeložil
Ladislav Peška

MUTACE

Doktor Kerri odložil desky stranou a zabořil se do opěradla křesla. Jeho pracovní stůl stál přímo před stěnou z průzračného skla s fialovým nádechem, kterým mohl pohlížet na vzdálené obzory: vlevo pravoúhlý tvar vytvořený z nějakých staveb, žlutých, šedých a stříbrných, vpravo keře, pískovec, vyschlá tráva, tu a tam pruhy vysušené země a nikde ani cestička nebo náměstí, jen mezi budovami a teritoriem matně kmitala navenek neškodná mříž, ztrácející se vysoko v nebi. Hlavní genetik povzdechl. Ten obraz mu stále připomínal, co musí dělat: zabývat se analýzou, odhadem, expertizou a výběrem. Takový úkol dosud nebylo možné svěřit strojům, a nikdo nevěděl lépe než Kerri proč metodika není ještě vypracovaná, nejsou štáby pro vyhodnocování, neboť kritéria pro výběr nebo dokonce přijetí sankcí je těžké formalizovat. Co považovat za normu a co za degeneraci? Co nazvat zdravím a co nemocí?

Z videofonu se ozval signál. První kanál, vnitřní systém. Stiskem tlačítka naklonil Kerri své křeslo dopředu, pohodlněji se usadil a stiskl klávesu. Na obrazovce se objevil obličej doktora Mankovského, jeho asistenta.

-Co se děje?

-Příliš dlouho už řešíme postup. Ti z laboratoře projevují nespokojenost. Vypadli jsme z plánu.

Doktor Kerri vylovil z hromádky potřebné desky a začal listovat. Přístup k mutaci se zesíleným krevním oběhem pro práci v Antarktidě. Přístup k mutaci systému zvukové orientace pro práci v nedávno otevřených hromadných podzemních jeskyních. Vytvořili už člověka-objektivníka, hvězdoplavce bez končetin, supermozek-organizátora, copak je toho málo? Věnovali co největší pozornost dědičnosti, odstraňovali jakékoliv odchylky, a přesto stále připouštěli, aby se rodila nová monstra...

-Budu ještě o tom přemýšlet, -řekl a, nevěšimaje si udivené Mankovského tváře, vypnul videofon. Pak s rozhodným pohledem znovu otevřel desky.

Před ním ležela genová karta. Nemůže být pochyb, nový dekodovací automat pracuje s větší přesností než předchozí.

Od té doby, kdy přistoupili k sériové analýze - a ta ještě zcela není dokončena - podařilo se jim odhalit v šestnácti případech mutantů GN-3 změnu ve dvacátém druhém chromozómu. Je to nenápadná chyba v genetickém kódu, ale rozpoznat ji je těžké a následky jsou nejasné. Jedno, je však jisté: je to odchylka od normy.

Doktor Kerri stiskl několik kláves a počkal, než z otvoru pneumatické pošty vypadl na stůl nevelký kontejner. Když ho otevřel, vypadl magnetický štítek s označením Sandra Ž-n-žako. Fotografie: úzký, dívčí obličej, velké oči, hladké, tmavé kaštanové vlasy. Kerri vzal magnetickou tužku a rychle načrtl několik čar na pole „Řešení“. Stejným způsobem anuloval veškerá práva, která měla jako občanka tohoto státu - právo na zaopatření, na lékařskou pomoc, na bydlení v klimatizovaném sektoru. Vytiskl zdůvodnění, vložil ho do trubičky a tu vsunul do otvoru pneumatické pošty. Šum nasávání, něco cvaklo. A je to. Bezděčně mávl rukou, ale zastavit už nic nemohl. Nařízení se dostane do registratury, pak do správy přestupů a oddělení „psychologického dozoru“. Odtud bude poslán dopis v modré obálce, napsaný zcela neformálně, zdvořile, s porozuměním. Budou zapojeny telestěny - pokud příjemce dopisu pozbývá oblasti osobních prožitků - připraven bude lékař... Ne, nic neobyčejného, dramatického se nebude dít.

Duši doktora Kerri přepadly pochybnosti. Proč se to dotklo právě Sandry? Ona se stejně jako on nabídla, že zde bude pracovat - a kdo na to pomyslí teď, když je v sázce celý život a ona proti tomu nemůže hnout ani prstem? Dva roky pracovali dole, v oddělení analýz, často se s ní setkával při práci. Mluvili zřídka, protože si rozuměli beze slov. Tušil, že v ní sídlí pocit neklidu, jaký znal i on sám. Nespokojenost vyvolanou touhou něco udělat, dostat se ze spící společnosti svěřené automatům, aby mohli žít životem, kde je dáno poznat svůj osud, nadechnout se plnou hrudí...

A znovu chod jeho myšlenek přerušil videofon. Teď s ním navazoval spojení vnější kanál. Automaticky se pohnul a pohlédl na obraz přírodní rezervace. Děsivý pohled nedohledné, záhadné krajiny, ze kterých vychází tajemná hrozba a nevysvětlitelné očarování. Nikdo z nich tam nebyl, protože pokud se tam někdo odvážil, zpět se nikdy nevrátil...

Na obrazovce se objevila tvář Kitti-Enn, jeho ženy; s ní ho spojil kybernetický stroj, který se zabýval analýzou

psychologických a genetických aspektů.

- Vítejte, drahý, jsme s dětmi na autodromu. Petti se opět rozestomala... Poslechni, zapoměla jsem vhodit tikety do totalizátoru. Vhodíš je tam za mě, miláčku? Nezapomeň, prosím...

Kitti - Enn vypadala oslnivě, oči podmalované tyrkysovou barvou ideálně harmonizovaly s jejím zlatým oděvem. Kerri jí to řekl a s ulehčením vydechl, když obrazovka potemněla. Snažil se najít opět svoji rovnováhu, neboť ho ještě čekala spousta práce.

Za několik minut ho zneklidnil šranot za dveřmi. Vešel Mankovský - obvykle sem nechodil. Kerri se ohlédl - nepříjemně vyrušený. Asistent zamával lístkem papíru a hodil ho před Kerriho na stůl:

- To je podlost!

Kerri pohlédl na lístek - byla to kopie příkazu k uvolnění Sandry.

- Každý, a tím spíše vy či já, ví velice dobře, k čemu může vést odchylka v GN - 3...,- pobouřeně řekl Mankovský.

Kerri pozdvihl obočí, navenek zachovávaje klid:

- To je právě to. Jsme povinni zachovat genetický kód v čistotě. Obzvlášť když víme, jaké jevy mohou být vyvolány odchýlením od normy. Nerozumím, o co vám jde...

Mankovský popošel ještě blíž ke stolu.

- V jiných případech jste nebyl tak pedantský.

- Co tím chcete říct?

- Nezačnete přece tvrdit, že vám jsou neznámé výsledky vaší vlastní prohlídky.

Kerri na okamžik strnul, potom nahmatal jedno z tlačítek mechanické paměti. Po malé chvíli ze štěrbin v přístroji vyjel potištěný pás, a Kerri ho chvatně utrhl v místě perforace.

Jeho genetický kód, nedávno zhotovený novým dekodérem. V levém vrchním rohu - mikrosnímek, v pravém - do řady seřazené chromozómy, vlevo dole - molekulární schéma a vpravo dole - kódová tabulka s částí oddělenou červenou barvou. A úplně dole jeho jméno. Nebylo pochyb - odchylka v GN - 3.

- To jsem nevěděl, - zašeptal Kerri.

- Ví to celá skupina, - řekl Mankovský, - a vy nám chcete tvrdit, že jste nic nevěděl? Mluví s vámi jménem skupiny: žádáme, abyste změnil rozhodnutí o vyslání Sandry.

Kerri několik vteřin nespouštěl oči z obličeje Mankovské -
ho. Pak řekl :

- Můžete jít. Všechno urovnán.

Jakmile se za asistenten zavřely dveře, Kerri se krátce zamyslel. Uvažil, co se dá dělat za stávajících okolností. Vy -
dat nějaké příkazy, vzít osobní věci, spojit se s Kitty - Enn ?
Zavrhoval takové myšlenky a stiskl klávesu volání vnitřním systé -
mem. Nejprve ochranu na přechodu - zatím nejsou žádné záznamy.
Potom pracovní místo, registraturu, sektor odstranění z evi -
dence. Záznamy jsou už hotové. Zbýval jen podzemní tunel před
kontrolou u východu. Tam také našel Sandru. Na obrazovce se
objevila její postava, pohublá, s obličejem staženým do grima -
sy, v ruce mevelký kufřík. Nepospíchala, ale ani nezpomalila
krok. Popadl mikrofon a vykřikl :

- Počkejte, Sandro. To jsem já, Kerri. Počkejte, jdu s vá -
mi !

Kerri se rozhlédl a napadlo ho, že s sebou nechce z kabine -
tu vzít nic. Vstal, vydal se ke dveřím a rychle vyšel - pospí -
chal, jako by se bál, aby se neopozdil.

/ Překlad z ruštiny MIDU /

DRAŽBA SF KURIOZIT

Do historických análů SF muzea si může Zdeněk Rampas pozna -
menat: "První dražba SF kuriozit v Československu se uskutečnila
17. února na pokadu UFOUNI VE SLANÉM."

Draženo bylo devatenáct předmětů. Zastoupeny byly fanziny
(SLAN), ediční tituly (Paralelní světy 1), SF plakety (z Polska),
několik knih převážně anglických, ale i DUNA v maďarštině, obrazy
a grafické listy (T. Rotrekl, D. Jahodová) a další zajímavosti. Zá -
kladní cena - 1 koruna, zamezila jakémukoliv spekulacím ze strany
prodávajících. Vydražené částky mohou tedy být určitým základním
orientačním ukazatelem směnné hodnoty některých SF kuriozit u
nás. Z nejzajímavějších vybíráme:

SLAN 2/87	30 Kčs
Grafika T. Rotrekla	75 Kčs
Plakát z WORLDCONU v Atlantě	60 Kčs
Paralelní světy 1	45 Kčs

Nejvyšší ceny dosáhla dokumentární publikace o natáčení
Hvězdných válek (v angličtině), která byla vydražena za 120 Kčs a
jejím novým majitelem se stal Jiří Skála ze Slaného.

Uhrnem bylo všech 19 předmětů vydraženo za 556 Kčs.

L.P.

3. z ří 1989 20⁰⁰ hodin, letiště "dessa:20" hodin po mém odjezdu z Lipska věřím, že jsem u cíle mojí cesty. Německá říšská dráha a Aeroflot mě přenesly přes 4000km až sem, kde, jak slyšely říkaly předem poslané informace, na hosty z dalek měl čekat zástupce organizačního výboru I. Stockonu. Ten se, jak mi oznámil velký transparent, právě v 19⁰⁰ vzdálil. Aby bylo zma-tení kompletní, koná se v Odděse současně druh konkurenčního setkání, Fan Kon, jehož organizátoři na sebe upozorňovali velkými plakáty. Co nastalo potom, je 20-tíhodinová Odyssea (na které mi pomáhali mezi jinými 2 cestovní vedoucí, řidič taxi, hotelový "administrátor", organizátoři "Fan Konu" a jeden německý manželský pár, v jejichž pokoji jsem směl přespát na nadbytečné třetí posteli). Nazítří jsem potkal také dva Poláky, kteří hledali Stockon spolu se mnou.

4. září kolem 16⁰⁰ je to už lepší: prvními třemi účastníky, kteří nás pozvali v Koblenz, malém místě nedaleko Odděsy, jsme padli ulehčeně kolem krku. Konečně jsme dorazili, byli registrováni, dostali pokoj v nově postaveném prázdninovém domově, potkali krajany (já tedy 5 z Ilmevanu) a... patřili k tomu. Patřit k tomu je správné slovo, neboť přes mnoho nepříjemností (výpadek proudu a vody, střídání zásobování... ho-za špatné počasí) je všech 250 účastníků jedna velká rodina, za což v první řadě lze děkovat příslovečné ruské srdečnosti. Kromě toho spojuje nás SF-fany dokonce stejné mínění, stejná mysl (odvaha) a organizátoři, tzn. v první řadě Fanclub "Arago" z Nikolajeva s Leonidem Kurtisem, v celé poskytovatelnosti fantastického a nefantastického: Bylo zde asi 50 sovětských autorů, jako O. Larionov, A. Dungal, V. Babenko, J. Parvov a především A. Strugackij. S mnoha z nich se konaly diskuse ve kterých mluvili o svých názorech na aktuální a vlastní filosofické problémy a o otázkách jejich tvorby. Vrcholem bylo setkání s Arkadijem Strugackim, který odpovídal výhradně na otázky účastníků. Proč je vůbec tady, byl kárán v narážce na jeho řídké objevování se na Conech. "20 let jsem čekal právě na tohle setkání" odpovídá. A dál říká "Fantastika je nejhezčí druh lidské kultury".

Právě tak jako A. Strugackij, dokazovali též jiní spisovatelé, že jsou velice zneklidněni současnou politickou situací. Někteří hovořili jen okrajově o SF (Guvrevič, Savčenko).

Dále se na Konu konal: seminář mladých autorů, volba Miss, komorní koncert, folklorní program, dvě disko a dražba. Na závěr koupil Petr Salewski originální vydání "Pondělí začíná v sobotu" za deset rublů, a při nabídce posteru k "Obydleným ostrovům" jsem já vydal 8 rublů. Vesměs obchodovalo při aukci jen několik účastníků, i v SSSR jsou bohatí fanové.

Kromě toho bylo mnoho diskusí v malých skupinkách, kde se hovořilo rusky, anglicky, německy, rukama, nohama a s trpělivostí. Dozvěděli jsme se mnoho o fandomu v jiných zemích, musím říct: jsme velmi chudí (ubozí). Vlastní prostory, vlastní fanziny se pro mnohé už staly samozřejmostí. Aslyšel jsem od jednoho sovětského klubu, že chce založit nakladatelství ve formě kooperace. Papír jim sice nikdo nedá, ale mají asi 15 tun "nasbíráno" v jedné garáži.

A takhle uběhl týden jako voda v řece, nikdy jsem neměl dlouhou chvíli, a kdo šel do postele před půlnocí, o mnohém přišel.

Do cca 2⁰⁰ hod. není problém si někde sednout a popovídat. Další den je snídane až v 9⁰⁰, dojde tedy také na spánek.

Na závěrečném setkání dostal z každé země jeden SF-profesionál a jeden fan cenu. Z DDR to jsou Carsten Hohlfeld a Michael Szameit (za list Info a dále za debutní svazek vydáný v příštím roce).

Je potěšitelné, že byl založen "Socko kon", který sdružuje členy z každé země. Mají se starat o to, aby byly další Sockony (příští je plánován na rok 1990 do Primorskovo). K nim patří z NDR Thomas Fröhlich, Peter Salewski (oba z Ilmenau) a Ulrich Werling (Lipsko). Dále jsou zde mj. Kurtis, Jakobovski (SSSR) Atavas Petrov (Bulharsko) a Ion Hobava (Rumunsko). Tak se rozcházíme v naději na shledání.

Podle U. Werlinga přel. MIDU

Tento článek jsem napsal v červenci loňského roku, krátce po olomouckém Parconu. V srpnu jsem jej nabídl Zdeňkovi Rampasovi k otištění v INTERKOMU. Ten jej sice přijal, ale nikdy neotiskl. Proto jej na stránkách našeho fanzinu otiskujeme až nyní. Hodně se toho od loňského léta v našem fandomu i mimo něj změnilo, leč přesto si myslím, že většina myšlenek obsažených v následujícím článku nepřestala být aktuální.

KUDY KAM ?

/Několik poznámek k přednášce Ondřeje Neffa
přednesené na letošním Parconu v Olomouci,
ale nejen k ní./

Soutěž o cenu Karla Čapka

Ve svém vystoupení ON navrhl několik úprav stávající podoby CKČ :

1. Dosavadní bodový systém ponechat pouze jako orientační, po-

mocné hledisko. Vítěze soutěže určovat na společném zasedání poroty dohodou. K tomu účelu vytvořit skupinu nominovaných autorů, ze které by se vybíral vítěz soutěže.

Odpůrci současného bodového hodnocení argumentují, že literatura, jakožto umění, se nedá poměřovat podobně jako sport, kde lze přesně změřit čas či zjistit hmotnost. Zapomínají však, že i ve sportu existují kategorie, kde hodnocení značně závisí i na subjektu rozhodčího. (Naši trenéři a závodníci toho často využívají při vysvětlování neúspěchů na zahraničních závodech.) Avšak i zde jsou vítězové, i v těchto kategoriích se pořádají mistrovství světa. A navíc, nestrannost porotců CKČ zatím nikdo příliš nezpochybňuje.

Co tedy navrhuje ON místo "přesného sčítání nepřesných čísel"? Jakési hádání o nejlepší dílo?! A co by rozhodovalo o vítězi, jednota všech či nadpoloviční většina? Shlédl se snad ON v kardinálských volbách papeže?! Má snad toto být objektivnější způsob určení vítěze?! Nepřevážil by v tomto případě právě naopak hlas několika jedinců "profi" skupiny nad názory ostatních porotců?! Byl by výsledek "volby" vůbec odlišný od "bodového pořadí"? A když ano, tak proč?!

Pokud si odpovíte, byť jen na některé výše položené otázky, snadno dospějete k závěru, že by bylo chybou takového návrh na změnu hodnocení soutěže přijímat.

Zajímavý je však návrh na tzv. nominaci. Vychází z obdobných "nebulovských" a "hugovských" nominací v zahraničí. Je zde však jeden zásadní rozdíl. Zatímco pro anglo-americké autory je nominace na některou z těchto cen velkým úspěchem a také dobrou reklamou, jak pro ně, tak i pro jejich nakladatelství, u nás je situace poněkud odlišná. Jakou prestiž by měla nominace na MLOKA? Domnívám se, že zatím nijak velkou. Oficiální nakladatelství totiž příliš výsledky CKČ v potaz neberou, pokládají ji stále ještě za jakousi druhou ligu. Ani tzv. profesionálové se do účasti v CKČ nikterak nehrnou, přestože má již delší dobu statutu "open". Proč by také měli riskovat své dobré jméno v soutěži s nějakými amatéry. Jsou přeci nejlepší! Není tedy v jejich zájmu zvyšovat prestiž této soutěže vlastní účastí. Pokud se tedy bude i nadále část čs. autorů SF stranit této soutěži, potud nemůže získat nominace na MLOKA takový reprezentativní charakter, jako mají obdobné zahraniční nominace. Za současné situace mne však nenapadá jaký by měl být rozdíl mezi, dejme tomu, pěti nominovanými autory na MLOKA a pořadím prvních pěti z CKČ.

2. Rozdělit CKČ na tři samostatné kategorie podle délky soutěžní práce.

Tento návrh zazněl na Parconu z několika úst a je zcela pochopitelný. Myslím, že jeho realizaci od příštího ročníku nic nebrání. V případě, že by byly vytvořeny tři samostatné poroty, snížil by se i "literární" nápor na jednotlivé členy. Navrhované dělení: "krátká povídka, povídka, novela mi připadá zcela přirozené. Při rozhodování o počtu stránek v jednotlivých kategoriích by bylo vhodné přihlídnout k případnému uplatnění vítězných prací v oficiálním tisku. (Př.: Zapisník - krátké povídky do 8 stran, Svět fantastiky - povídky do 35 stran apod.) Pravda, hodnota MLOKA bude tímto vystavena určitým inflačním tendencím, ale myslím, že nárůst kvality i kvantity původní domácí SF k tomuto rozšíření plně opravňuje.

Další soutěže

ON doporučuje zvýšení prestiže soutěží zaměřených na fantasy (KJV Praha) a horor (Trifid Liberec). Bylo by jistě dobré, kdyby si tyto soutěže vydobily alespoň částečně obdobné postavení, jako má dnes CKČ. K tomu je však třeba, kromě dobré práce organizátorů, také čas. Mít prostě pár ročníků již za sebou. Zároveň si však myslím, že by bylo vhodné určitou formou propagace docílit toho, aby se úplní začátečníci nehrnuli se svými výtvořky hned do první SF ligy (tj. CKČ), ale nejprve vyzkoušeli své umění v soutěžích okresního či krajského přeboru. Je jich opravdu dost: Castor Spiš. n. Ves, Antike AF 167, Stříbrňácký halmochron Plzeň, Šulák Šumperk, Vánoční soutěž Slaný aj.

Propagace

Propagace SF a fandomu směrem k veřejnosti je asi jedno z našich nejslabších míst. Fandom je v očích laické veřejnosti stále velice málo známý. A přitom občas potřebujeme i ty masy (viz problematickou účast na letošním Parconu). FanFan sám na všechno nestačí, nemluvě o tom, že Zápisník není právě nejčtenější čs. časopis. Schází větší propagace v televizi, mládežnickém tisku, zájem ze strany nakladatelství, ze Svazu spisovatelů apod. Rezervy jsou pochopitelně i v práci jednotlivých SF klubů. ON správně vystihl, že ze současného fandomu se stává jakési ghetto, do kterého další zájemci jen obtížně pronikají. Ale myslím, že rozhodující změny mohou v tomto směru přinést jen konkrétní činy profesionálů majících k fandomu blízký vztah. SF edice v ODEONU či Svět fantastiky ukazují, že to občas jde.

Parcon

Je potěšitelné, že rok od roku se program Parconu rozrůstá. Pro účastníky je to jev jistě vítaný, hůře se však s ním již vyrovnávají pořadatelé. Poloprofesionální způsob organizace (tím mám na mysli organizaci zajištěnou amatéry s podporou oficiálních institucí), kterým byla pořádána Parcony v Ostravě a v Olomouci, jistě výsoce předčil předchozí ročníky. Jak však dál? Olomouc ukázal, že zapojení mimofandomových institucí má svá omezení. Zejména z důvodů neadekvátních finančních požadavků. Najde se však v CSSR každoročně klub s dostatečným zázemím i organizačními možnostmi, schopný zajistit takto rozsáhlou akci? I na jeden z největších a nejzkušenějších SF klubů, kterým olomoucké FUTURUM bezesporu je, byl Parcon opravdu velkým soustem. Možná, že organizátoři i trochu přecenili své síly, když v průběhu tří měsíců pořádali tři velké SF akce (SF ples, Pán prstenu a Parcon). Bylo by možná prospěšné vytvořit do budoucna určitý stabilní systém organizátorů, který by pořadatelům pomohl zajistit některé body programu (např. burza, dražba, vyhlášení výsledků ČKC, SF soutěž apod.). V zahraničí bývá rovněž běžné, že organizátoři zveřejňují po čase jakousi finanční bilanci. Myslím, že by to byla prospěšná informace pro všechny případné budoucí organizátory takovýchto akcí.

Máme dostatek osobností?

Československý fandom uděluje dvě reprezentativní ceny: Ludvík a Mlok za zásluhy. Za co se udělují tyto ceny bylo dost dlouho nejasné. Jakási řada do jejich statutu přinesla až lonžské jednání na 3. semináři o fanzinech ve Mšeci. Zjednodušeně se dá říci, že Ludvík je udělován za zásluhy o rozvoj fandomu a MLOK za zásluhy o rozvoj čs. SF. Jací kandidáti tedy připadají v úvahu? Přijatý statut "Ludvíka" přímo vybízí k tomu, abychom se podívali do vlastních řad. Připadá mi trochu málo, když za deset let existence čs. fandomu dojdou jakéhosi veřejného uznání (které nic nestojí a nic nepřináší) pouze dva fanové (Z. Rampas, P. Nosek). Myslím, že těch, kteří by si tuto cenu za svoji mnohaletou práci zasloužili, je celá řada.

Trochu svízelněji se mi jeví budoucnost kandidátů na MLOKA. Mám pocit, že zásoby našich SF osobností se již zvolna vyčerpávají. Skutečností je, že zásluhy a rozvoj SF srovnatelné třeba se zásluhami O.Neffa, T.Rotrekla či I.Zelezného, se nepodaří získat za rok. Vždyť za posledních pět let se objevila v podstatě jen dvě nová jména - V.Talaš a K.Saudek. A to v případě Káji Saudka lze spíše hovořit o znovu objevení. Obávám se tedy, že MLOK za zásluhy se blíží k určité krizi. Možností, jak ji řešit se samozřejmě nabízí několik:

- Připustit určitou devalvaci hodnoty, tj. udělovat cenu i těm "menším" osobnostem.
- udělovat MLOKA opakovaně, tj. i jeho dosavadním držitelům.
- neudělovat MLOKA každý rok.

Kudy kam?

Při poslechu přednášky ONa mne napadla jedna zrádná myšlenka. Komu jsou vlastně všechny jeho návrhy určeny? Ke komu se obrací? Já vím, sedělo tam tehdy v sále na dvě stě fanů, ale která z nich vezme některý z ONových návrhů a realizuje ho? Je možné spoléhat na dobrovolnou aktivitu, na spontánnost? Ano, do jisté míry určitě ano. Ale příliš daleko se tak nedostaneme. Nejroznějších příkladů nalezneme v krátké historii našeho fandomu celou řadu. Vzpomeňme třeba jen historii Koordinační komise. Jakými proměnami doposavad prošla. Začala jako opravdu výkonná a řídící orgán, po první krizi se změnila v orgán centralizující a koordinační, další etapa přinesla rezignaci na jakékoliv koordinační snahy a dnes, pokud skutečně KK ještě existuje, pak o její činnosti prakticky nikdo nic neví. (Pozor, nezaměňujte činnost KK s činností jednotlivých jejích bývalých i současných členů. A proto, kdo je vlastně dnes členem KK?) Tím, že fandom existuje bez faktického řízení ze strany KK či kohokoliv jiného však vůbec nechci dokazovat, že by nějaký střešní orgán nepotřeboval. Jde však o to nalézt dostatečně akceschopnou a hlavně životaschopnou strukturu.

Kam se totiž dostaneme při spoléhání na úplnou dobrovolnost ukazuje například letošní anketa Ludvík. Na poslední chvíli se podařilo zajistit alespoň obě hlavní kategorie. Z plánu, která byl přijat na Semináři o fanzinech ve Mšeci a jenž předpokládal, že se vytvoří skupina nominovaných povídek (přihlásil se k tomu I.Adamovič) se však nerealizovalo nic. Nebo jiný příklad: Na

Sof se rovněž diskutovala možnost oficializace fandomu. Název na to byl nejroznější, závěr byl však vysloven alespoň jeden:

Bylo by vhodné prozkoumat všechny možnosti, vzhody, nevzhody, formální proceduru apod. Ale udělá to někdy někdo? Či otázka jarních a podzimních porad. V Olomouci na jaře r. 1988 bylo přijato rozhodnutí konat podzimní poradou regionálně. Tak se i stalo, konala se ve Mšeci, Brně a Bán. Bystrici. Minimálně se tím ušetřil čas a peníze fanů, neboť se polovina z nich nemusela trmácet přes celou republiku. Letos však máme opět jednu jedinou poradou - v Bratislavě. Proč?

Tím se opět dostáváme k základnímu problému: Do jaké míry je činnost ve fandomu zábava jednotlivce a do jaké míry prací (pro sebe, kamarády, klub, celou veřejnost)? Samozřejmě, někde lze i v práci nalézt zábavu. Ovšem, hledejte např. zábavu v ob-
lízování stovky obálek při rozesílání jednoho fanzinu. Bohužel, zdá se mi, že počet těch, kteří přistupují k činnosti fandomu ryze konzumním způsobem nebo v lepším případě alespoň s otázkou "Co za to?", neustále roste. Stačí např. jen občas nahlédnout do zákulisí našeho největšího klubu RUR Praha. Nelze samozřejmě přehlédnout z jakého společenského zázemí náš fandom vyrůstá, ale neměla by to být omluva pro naši pohodlnost či neschopnost.

Je známo, že každý systém, ať již politický, biologický, ekonomický či jiný, který v určitém okamžiku ustrne ve svém vý-
voji, je odsouzen k zániku. Mám pocit, že náš fandom již nejméně dva roky přeshlupuje na místě. Dobrý scifista by měl vidět o pár let dál...

Láďa Peška

FANZINY — zima 90

MOZEK 9

Vedle dvou zahraničních a jedné domácí povídky uve-
řejňuje přednášky O.Neffa a J.Veise z loňského Parconu.

INTERKOM 70-72

Nejrozsáhlejší newszine čs.fandomu. Většina obsahu je
tentokrát věnována událostem z konce minulého roku a také vzniku
SAF. Bude zajímavé sledovat, jak se uchytí inzertní rubrika - v
našich fanzinech věc zatím spíše výjimečná. Podstatnou novinkou je
však to, že I. chce podstatně rozšířit okruh svých čtenářů. Zatím
však má redakce problémy se získáním dostatečného množství abo-
nentů. Domníván se, že k poloprofesionální úrovni, které by redakce
zřejmě ráda dosáhla, zřejmě I. ještě něco chybí.

KVARK 14, 1/90

Konečně samostatně a nezávisle na Interkomu. Obsahově
tentokrát však nepřiliš zajímavý. Kam se poděla rubrika 5x5? Rada
pesimistických a až přehnaně kritických článků.

BONSAI - INTERKOM 1/90

Cele věnován ohlasu na parconskou přednášku O.Neffa z pera J.Karbusického.

LASER 18 - 19

Jako obvykle je většina obsahu věnována domácím i zahraničním povídkám. Ovšem, v Laseru se chystají velké změny.

INFO 3-5 (Carsten Hohlfield, Radebul, DDR; 2-4 strany)

SF fandom v NDR je zatím poměrně mladý, tomu odpovídá i tento, zatím zřejmě jediný newszine v NDR. Je to jen několik stran (2-4), které jsou tištěny pomocí počítače.

THE TEXAS SF INQUIRER 30 (Alexander Slate, San Antonio, USA; 20 stran)

Jeden z nejlepších amerických fanzinů. Velmi zajímavý článek o F.Pohlovi. Z technických důvodů přichází číslo 30 až po čísle 32. Fanzines Review vyzdvihuje tituly RIVERSIDE a DR (Delinger Relic).

MIMOSA 7 (Dick & Nicki Lynch, Germantown, USA; 44 stran)

Jako obvykle je většina obsahu věnována historii amerického fandomu; tentokrát zejména historii fanzinu CHAT, který vycházel v USA v 70.letech. Jako obvykle bohatě ilustrováno.

FOSFAX 145-147 (FOSFA, Louisville, USA; 50+ stran)

Recenze nových knih, reportáž z WORLDCONU v Bostonu, obsáhlé LOCs, bohatě ilustrováno. Od tohoto roku přechází na dvojměsíčník.

ANVIL 50 (Charlotte Proctor, Birmingham, USA; 32 stran)

Předpovědi o ukončení či přerušení vydávání uveřejněné v minulém čísle se naštěstí nesplnily! V obsahu reportáž Eva Hauserové ze SF plesu v Olomouci. Recenze fanzinů vyzdvihuje DELINEATOR, PULSAR a FOSFAX. V posledních číslech editor upouští od politických diskusí a více se věnuje SF a fandomu. Jako obvykle řada ilustrací (mj.B. Foster, S.Fox, T.Harvia)

LEONARDO 3-4/89 (KLF Ostrava)

L. se ukazuje jako živatascopnější než před nedávnem široce propagovaný FOCUS. Převážná část vánočního čísla věnována filmové epopeji Hvězdné války.

MAKROPULOS 24 (SFK Šumperk)

Část obsahu je tentokrát věnována problematice UFO. Již tradičně nechybí italská SF v překladu paní Freiové.

The NASFA SHUTTLE 1/90 (Huntsville, USA, 8 stran, 1.50\$)

Typický americký clubzine. Pro našeho čtenáře jen málo zajímavého.

RUR 8 (RUR Praha)

Dva ohlasy na článek V.V. o fanzinech, příspěvek k objasnění zákulisí příprav KoP. Citlivě napsaná vzpomínka na Jirku Markuse.

SHIPYARD BLUES J

(John D.Owen, Newport Pagnell, Anglie).

Převážná část obsahu je věnována SF literatuře. Řada ilustrací, výborná grafická úprava.

L. Peška

UFODUNI VE SLANÉM 1990

(monolog Evy Hauserové)

Zase jdeme pozdě, paní Freiová je uprostřed přednášky, to se dalo čekat, takhle milé hostitele jsem ještě nezažila, vítají, informují, drží vrzající dveře, nosí chlebičky a limonády... nevím, jak se chováme k hostům my Pražáci, třeba na Miniconu, možná ty hosty vítá a obskakuje někdo jing a někde jinde, ale nevím, nevím ...

Paní Freiová stojí před mikrofonem a přednáší o italské sci-fi, je vidět, že je zvyklá učit, jestli se budu muset před ten mikrofon takhle postavit já, tak z toho asi pojdu, Ondřej diskutuje s paní Freiovou o tom, jestli Superman je fašistický nebo naopak protifašistický bojovník, paní Freiová je defenzivní, tolerantní, je úplně zlatá, kdyby všichni lidé byli jako paní Freiová, tak už je dávno komunismus nebo křesťanský ráj na Zemi nebo prostě něco na ten způsob ...

Pak povídá Ondřej Neff o veškerém nejnovějším scifistickém dění, o časopise Ikarie, o vznikajících nakladatelstvích, o Syndikátu autorů fantastiky, o sci-fi domě ... tím vším teď taky děsně žiju, proto trávím spoustu večerů mezi scifisty, spřádám vlastní plány na založení sci-fi butiků, na psaní tlustých knih atd. atd ...

Draží se SF kuriozity, málem jsem sem vzala půlmetrový oslinivě stříbřitý Lunochod, který už moje děti nechtějí, ale to vlastně není sci-fi, do dražby jdou obrázky paní Jahodové, grafiky pana Rotrekl, plakety, plakáty, starší knížky, nejlepší je Duna v maďarštině.

Pak je řada na mně, vytahuji na pódium Rampase a Pecinovského, Neff a pan Rotrekl nechtějí, ale po prvních dotazech jsou jakoby magickou silou taženi na pódium a vyjadřují se k nim. O čem budou teď scifisti psát? Pan Rotrekl správně podotýká, že bude pořád proti čemu se bouřit, jako na západě se mladí lidé bouří proti konzumní společnosti... Dočkáme se tlustých SF románů od českých autorů? - Existuje jeden, a to od pana Velinského, fantasy, romány zatím nemáme. Jednu chvíli se řeč stočí na feminismus a po mé zřejmě příliš řádné odpovědi se na pódium vyřítí Carola (sako, kravata, dokonale emancipovaný zjev) a obviní velikým patetickým hlasem muže, že na schůzích nasáklí totalitou a tu pak vnášeli domů do rodin. Carola se umí dokonale rozohnit, tečou mi slzy nadšením.

Pavel Weigel informuje o polské SF, Vlado Srpoň o Farconu v září v Bratislavě, který bude zřejmě velkolepý, a už je tu Standa Čermák, který bude povídat o filmu, načež se promítne jeden z pěti filmů, které byly na výběr, ale my už zase jedeme do Prahy, domlouvat s Vlado Srponěm podrobnosti bratislavského Farconu, děje se toho nějak moc, ale to je právě hrozně dobře ...

Přiletěli letos Ufooni do Slaného??

Na tuto otázku vám velice snadno odpovím: Letos bohužel ne, ale pořad "Ufooni ve Slaném (V.!!)" se i bez nich zatím obešel. Již tradičně mu patřilo jedno sobotní odpoledne v únoru.

Zahájil ho prof. L. Peška krátkým úvodem, po němž následovala přednáška paní Freiové o Italské SF. Tato přednáška se mi líbila už z toho důvodu, že jsem o Italské SF toho moc doposud nevěděla.

Na takovém známém pořadu, jako jsou Ufooni samozřejmě nemohly být přední český scifista Ondřej Neff. Tentokrát nám pověděl něco o sobě.

Myslím, že nejzajímavějším bodem programu byla dražba SF kuriozit. Dražilo se všelicos: od starých Slanů, přes různé obrázky, 2 knížky "Duny" v maďarštině až po nejvíce vydražené předměty - brožuru o tom, jak se natáčel film Hvězdné války.

Velmi zajímavým bodem programu byla také přednáška S. Černáka o novinkách ve světě SF filmu, k níž patřily ukázky z videa. Nemchyběla ani reportáž - videotape - z Ufoonů IV.

Trochu mě zklamalo, že se neuskutečnilo vyhlášení Vánoční soutěže, jejíž výsledky jsem s napětím očekávala.

Nakonec jsme si promítli film Robocop.

Myslím, že letošní Ufooni se vydařili a všichni odcházeli s pocitem příjemně prožitého odpoledne.

A na závěr ještě otázka: Přiletí Ufooni do Slaného příští rok??

M. Pospíšilová

OBSAH :

Anketa o nejlepší fanzin roku 1989	1
Hovoří A. Strugackij	2
E. Bryant: Slunce nad prérií	3
J. Sawaszkiewicz: Telefon	11
H. Franke: Mutace	12
Dražba SF kuriozit	15
Fantastika u Černého moře	16
Kudy kam? (L. Peška)	17
Fanziňy - zima 90	21
Ufooni ve Slaném (E. Hauserová)	23
Přiletěli letos Ufooni do Slaného? (M. P.)	24

SLAN - vydává SFK Slaný. Povoleno ONV Kladno, č.j. 82/86

Redakční rada: M. Dundr, L. Peška

Obálku navrhl T. Rotrekl

100 výtisků, vyšlo v dubnu 1990, číslo 1 (23)

Adresa redakce: SLAN, pošt.schránka 19, 274 01 Slaný

